

УДК: 687.016.5:682.11 НЕТИКША Я.С., НІКОЛАЄВА Т.І., КУДРЯВЦЕВА Н.І.

Київський національний університет технологій та дизайну

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАСТИКИ ФОРМИ ТА АСОРТИМЕНТУ ОДЯГУ НА ОСНОВІ ВИВЧЕННЯ ЧОЛОВІЧОГО КОСТЮМА 90-Х РОКІВ ХХ СТ.

Метою дослідження є вивчення чоловічого та жіночого костюмів кінця ХХ століття. Визначено ключові стилістичні напрямки цього десятиліття, виявлено особливості пластики форми, асортименту, колористичних сполучень та декоративного оздоблення чоловічого одягу 90-х років ХХ ст.

Ключові слова: пластика форми, асортимент, чоловічий костюм, стилістичні напрямки, художній аналіз, композиційний аналіз, морфологічний аналіз, кольорові сполучення.

IMPROVING THE PLASTICITY OF FORMS AND ASSORTMENT OF CLOTHING BASED ON THE HISTORY OF MEN'S SUIT IN THE 90s OF THE 20TH CENTURY

NETYKSHA Y.S., NIKOLAEVA T.I., KUDRYAVCEVA N.I.

Kyiv National University of Technologies and Design

The aim of research is to provide insights into the history of men's and women's clothing at the end of the 20th century. The key stylistic trends of the decade have been revealed, identifying the specific features of forms plasticity, assortment, range of color combinations and decoration of men's wear in the 90s of the 20th century.

Keywords: plasticity of form, assortment, men's suit, stylistic trends, art analysis, composition analysis, morphological analysis, color combinations.

Вступ. Мода кінця ХХ ст. – це пошук себе, прагнення самовираження своєї індивідуальності в усіх напрямках творчої діяльності. Дослідження прагнення свободи самовираження в одязі є цікавим та актуальним сьогодні. Більшість критиків моди, культурологів та дизайнерів одягу, не вважають моду 90-х років модою як такою, скоріше – «застоєм в моді», або періодом очікування. Тому, існує невеликий обсяг наукових робіт, які би в повній мірі розкрили проблематику стилістики 1990-х років ХХ ст.

Приймаючи до уваги високий рівень конкуренції в галузі проектування чоловічого одягу, проблематика дослідження є актуальною, задовільняє потреби споживача, дає можливість слідувати сучасним модним тенденціям.

Постановка завдання:

- вивчення художньо-композиційних особливостей чоловічого та жіночого костюма 90-х років ХХ ст.;
- визначення стилістичних напрямків даного десятиліття;
- вдосконалення пластики та форми одягу на основі вивчення чоловічого та жіночого костюма

90-х років ХХ ст. з метою проектування колекції чоловічого одягу.

Результати дослідження. 1990-і роки ХХ ст. були переломним періодом радикальних змін в усіх сферах суспільного життя. Винятком не стала і сфера моди. Мода почала перетворюватись на гіганську індустрію, яка, для свого розповсюдження та посилення впливу, почала використовувати в повному масштабі новітні комунікативні технології. ЗМІ та реклама заохочували бути «самим собою». Тому, мода кінця ХХ ст. – це пошук себе, прагнення свободи самовираження індивідуальності.

Затребуваним стає одяг в стилі «унісекс». Чоловіки та жінки починають носити футболки, джинси, светри та зручне взуття. Такі модні бренди як MarcO'Polo, Gap, Benetton пропонують образи саме в уніфікованому стилі (рис. 1) [1, 2].

Цікавою особливістю моди 90-х років ХХ ст. є те, що в центрі уваги перебуває тіло людини, тому можна було спостерігати на вулицях, модних обкладинках дівчат в коротких спідницях та вкорочених топах. Модними вважаються засмага та стрункість фігури. Така посиленна увага до

людського тіла породжує цікаву тенденцію – тіло стає предметом моди. Наприклад, бренд Givenchy використовує в своїх показах пресовану шкіру, речі з якої повторюють обриси тіла. Сукні з колекції Жана-Поля Готье «весна-літо 1996 року» були зшиті з нестандартного матеріалу – нейлонової сітки з малюнком, який повторює контури фігури. Іссея Міяке, працюючи з пластиком, в своїх

моделях імітував фактурну поверхню шкіри саме цим матеріалом, тому, наряди від дизайнера, виглядали як «друга шкіра». Культура здорового, спортивного, фізично розвиненого тіла актуальна і в ХХІ ст. Сучасні споживачі все частіше обирають одяг який підкреслює фізичну статуру, не ховаючи її під масою та об'ємом.

Рис. 1. Особливості стилю 1990-х рр. ХХ ст.

Політичні, економічні, соціально-супільні зміни кінця ХХ ст. сприяли виникненню різноманітних молодіжних субкультур. Кожна субкультура проголосувала відхід від стандартів, зміну системи, неформальне вираження власної особистості. Необхідно зазначити велику кількість молодіжних течій, що пропагували абсолютно протилежні речі. Це зробило стилістику моди 90-х років ХХ ст. неповторною та різnobарвною, іноді, кардинально суперечливою. Наприклад, для стилю «гранж» характерно навмисне зістарювання використовуваних матеріалів, в той час як стиль «гламур» пропагує розкіш – дорогі вишукані речі доповнюються коштовностями та хутром. Також можна виділити стиль «ретро», слідуючи якому дизайнерські образи доповнювались елементами історичного костюма.

Характеризуючи вуличний стиль періоду 90-х років ХХ ст. (особливо вітчизняної моди), доцільним буде згадати найхарактерніші предмети туалету, концептуальні речі, які яскраво заявляють про свою приналежність до даного модного

періоду. Також, для повного розкриття модного образу 90-х років необхідно окреслити стиль зачісок та особливості макіяжу.

Кінець ХХ ст. був «золотим часом джинсового одягу». Речі, які були виготовлені з деніму, вважались модним трендом. Це могли бути різні предмети одягу такі, як спідниці, сорочки, шорти. Обов'язково речі з зазначеного матеріалу потрібно було декорувати. Для декору використовували різні техніки, наприклад, тканину скручували з подальшим виварюванням у підбілювачі або оцті.

Етапом декорування модної речі було пришивання «лейбі», тоді даний предмет гардеробу перетворювався на унікальну та особливу річ.

Наступним по затребуваності предметом одягу даного періоду були лосини. Необхідно зазначити, що лосини носились не тільки як елемент спортивного костюма, за своїм прямим призначенням, а як повноцінний елемент гардеробу. Справжнім трендом були лосини кислотних кольорів: рожевих, бірюзових, червоних. Пізніше модними стали так звані «дольчики» – кольорові

теплі колготи. «Дольчики» у смужку були в тренді. Щодо прозорих колгот, то модними останні вважались, якщо мали квітковий орнамент.

У верхньому одязі, модними вважались болоньєві та шкіряні куртки. Варто зазначити, що шкіряні речі були на стільки ж популярними, як і з деніму. Особливо модними вважались «косухи» з великою кількістю замків, шкіряні брюки та жилети. Модним вважався силует з широкими плечима, який слугував відголоском моди 80-х років.

Предметом гардеробу «унісекс» були спортивні костюми, які високо цінувались як серед чоловіків, так і серед жінок. Спортивні костюми на стільки були в тренді, що в них ходили навіть на побачення та роботу. Але з середини 90-х років спортивні костюми з чоловічого гардеробу витіснили ділові піджаки.

Світер з орнаментом – чи не головна візитівка 90-х років ХХ ст. Такий предмет одягу був популярними і в чоловічому, і в жіночому гардеробі. Чоловіки носили світер поверх сорочки, а жінки поєднували розтягнуті моделі з лосинами.

Модний гардероб 90-х років ХХ ст. доповнювався відповідними макіяжем та зачіскою. Популярним було так зване начісування волосся та хімічна

завивка. Щодо макіяжу, то акцент робився як на губи, так і на очі. В моді були тіні яскравих кольорів, різникольорові туші для вій, підводки для очей з блискітками. Щодо хлопців, то свій модний образ вони доповнювали кепками та банданами [1, 2].

З метою визначення актуальності художнього проектування чоловічого одягу з використанням загальної характеристики стилю 1990-х років ХХ ст., вдосконалення пластики форми та створення нових моделей одягу, проведено соціологічне опитування шляхом анкетування.

Анкетування проводилось серед респондентів – чоловіків творчих професій, які орієнтуються в галузі мистецтвознавства, дизайну та моди, слідкують за модними напрямками, тенденціями [3, 4]. Така категорія респондентів якнайкраще підходить в якості майбутніх споживачів, адже вони можуть бути зацікавлені в такій продукції. Одяг з використанням стилістики 1990-х років ХХ ст. може зацікавити представників шоу-бізнеса, художників, дизайнерів, музикантів, та інших представників творчих професій. Буде сприяти творчому самовираженню, допомагати виділятись серед інших яскравих особистостей, як і вони самі.

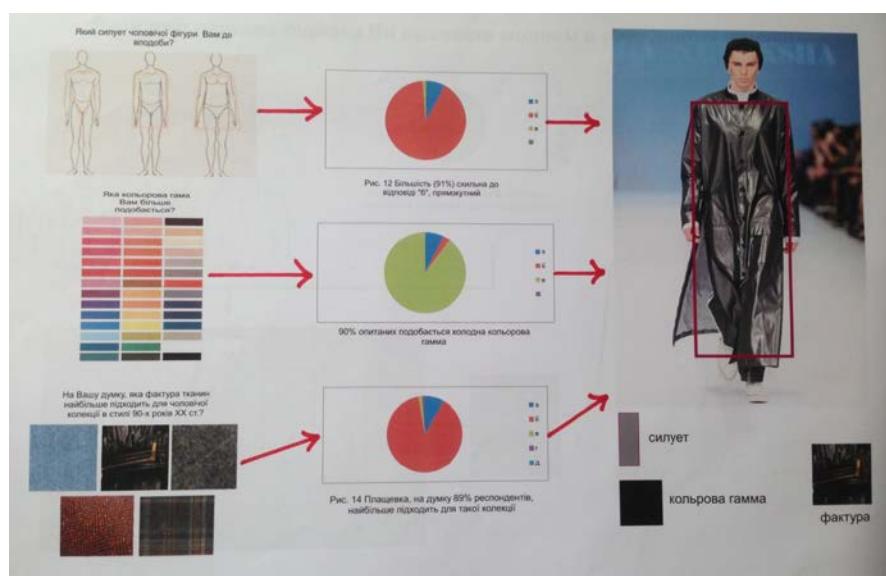

Рис. 2. Методика обробки результатів анкетування

Результати проведеного анкетування дали можливість визначити основні положення майбутньої колекції чоловічого одягу. Аналізуючи отримані результати, зроблено наступні висновки: основними силуетними формами в колекції більшістю респондентів обрано прямий силует та його похідні варіації – прямокутник, розширеній до низу; трапеція; прямокутник правильної форми (рис. 2). Елементи, що складають комплект, такі як брюки – прямої силуетної форми та звужені до

низу. Сорочка класичного крою в поєднанні з шалевим лацканомкоміру піджака, здається опитуваним найкращим модним декоративним елементом. Найбільш затребуваними предметами одягу стали піджаки та плащи. На думку респондентів основними матеріалами колекції мають стати формостійкі тканини – плащова та вовняна.

Об'єктом даного дослідження є вдосконалення пластики форми та асортименту одягу на

основі вивчення чоловічого костюма та стилістики 1990-х років ХХ ст. з метою проектування колекції чоловічого одягу осінь – зима 2017/2018 років.

Методологічна основа дослідження складається з комплексу загальнонаукових принципів [5, 6]. За допомогою методу системно-структурного

аналізу здійснено розбір костюма 90-х років ХХ ст. на складові структурні елементи, досліджено їх співвідношення та організацію у загальній формі. Здійснено морфологічний аналіз та подальший синтез елементів форми костюма, з метою виявлення найбільш вдалих комбінацій (рис. 3).

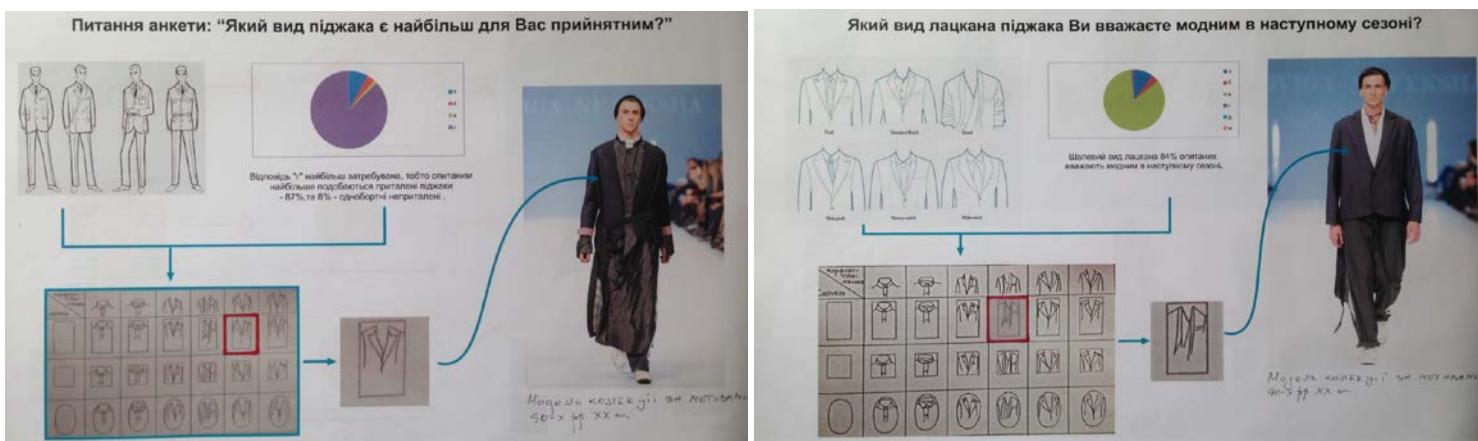

Рис. 3. Алгоритм художнього проектування одягу на основі дослідження композиційних особливостей костюма та стилю 1990-х років ХХ ст.

Предметно-аналітичний метод застосовано при роботі з візуальним матеріалом, та його класифікацією, а саме декоративними елементами костюма кінця ХХ ст.

Особливістю колористичних співвідношень в одязі 90-х років є електричне поєднання кольорів. Аналіз співвідношень кольорових сполучень в костюмі дає можливість зробити висновки про поєднання в одному образі широкого кольорового спектру або ряду кольорів наблизених за тоном. Кольорову гаму колекції визначено як холодну: відтінки та півтони сірого, темно-синій, вугільні тони, які відтіняє чорний в монохромній варіації.

Поступові колірні переходи складають градієнти – від насиченого вугільного до сталевого блакитного кольору, від металевого до холодного сіро-блізкого відтінку.

Враховуючи отримані результати дослідень та побажання споживачів, розроблено колекцію одягу для чоловіків з урахуванням особливостей художньо-композиційного рішення чоловічого одягу 1990-х років ХХ ст.. Проектована колекція позиціонується як «елегантний спорт». Характеризується поєднанням функціональності з елегантністю та стриманістю (рис. 4, 5).

Рис. 4. Ескізи колекції чоловічого одягу на основі дослідження композиційних особливостей костюма та стилю 1990-х років ХХ ст.

Рис. 5. Колекція чоловічого одягу за мотивами стилістики 1990-х років ХХ ст., представлена на показі UkrainianFashionWeek 2016

Висновки. Мода, як дзеркало, відображає світ та соціальні явища в суспільстві. Відчувається прагнення поєднання комфорту та функціональності в одязі, відзначається підвищений інтерес до індивідуального самовираження. Інтерпретація стилістичних образів 1990-х років ХХ ст. в художньому проектуванні модного гардеробу для чоловіків є затребуваною та відповідає вимогам сучасного споживача.

Теоретичні та практичні результати наукової роботи з поглибленим дослідженням історії розвитку чоловічого костюма кінця ХХ ст., виявлення його формоутворюючих та гармонізуючих характеристик, можуть бути використані, як теоретична основа підготовки майбутніх фахівців в галузі дизайну.

Список використаних джерел

1. Козлова Т.В. Стиль в костюме XX века / Т.В. Козлова, Е.В. Ильичева. – М.: МГУ им. Косыгина, 2003. – 257 с.
2. Зелинг Ш. Мода. Век модельеров. 1900–1999. – Кельн: KONEMANN, 2000. – 457 с.
3. Модні тенденції чоловічого одягу на 2017–2018 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//www.wmj.ru/moda/tendencii/5-trendov-iz-90h-osen-zima-2017-2018](http://www.wmj.ru/moda/tendencii/5-trendov-iz-90h-osen-zima-2017-2018).
4. Модні тренди 2017 року в чоловічому одязі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fashiontrendsetter.com.
5. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: навч. посібник / Т.В. Ніколаєва. – 2-ге вид., доповн. – К.: Арістей, 2008. – 340 с.
6. Чупріна Н.В. Актуальність наукових досліджень процесу проектування одягу. Проблеми застосування

естетичних характеристик у художньому проектуванні виробів легкої промисловості та засоби їх розв'язання / Н.В. Чупріна // Проблемы легкой и текстильной промышленности Украины. – 1999. – № 2.

References

1. Kozlova, T.V., Ilicheva, E.V. (2003). Stil v kostiume XX veka [Style in the costume of the XX century]. Moscow: MGU im. Kosygina. 257 p. [in Russian].
2. Zeling, Sh. (2000). Moda. Vek modelerov. 1900–1999 [Fashion. A century of fashion designers. 1900-1999]. Keln: KONEMANN. 457 p. [in Russian].
3. Modni tendentsii cholovichoho odiahu na 2017–2018 roky [Fashion trends of men's clothing for 2017-2018 years]. www.wmj.ru. Retrieved from: <http://www.wmj.ru/moda/tendencii/5-trendov-iz-90h-osen-zima-2017-2018> [in Ukrainian].
4. Modni trendy 2017 roku v cholovichomu odiazi [Fashion trends of 2017 in men's clothing]. www.fashiontrendsetter.com. Retrieved from: <http://www.fashiontrendsetter.com> [in Ukrainian].
5. Nikolaeva, T.V. (2008). Tektonika formoutvorennia kostiuma: navch. posibnyk [Tectonics of Formation of a Costume]. 2nd ed., enl. Kyiv: Aristei. 340 p. [in Ukrainian].
6. Chuprina, N.V. (1999). Aktualnist naukovykh doslidzhen protsesu projektuvannia odiahu. Problemy zastosuvannia estetychnykh kharakterystyk u khudozhhnomu projektuvanni vyrobiv lehkoi promyslovosti ta zasoby yikh rozviazannia [Actuality of scientific research of the design of clothing. Problems of application of aesthetic characteristics in the artistic design of light industry products and their means of solving]. Problemy legkoi i tekstilnoi promyshlennosti Ukrayni – Problems of light and textile industry in Ukraine, No. 2 [in Ukrainian].